

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Fővárosi Ítéltábla a Ruszthy Ügyvédi Iroda által képviselt felperesnek a Horváth, Dóczi és Lehmann Ügyvédi Iroda által képviselt alperes ellen vállalkozási díj megfizetése iránt indított perében a Fővárosi Bíróság 2007. április 20. napján kelt 9.G.41.113/2006/9. számú ítélete ellen a felperes részéről benyújtott fellebbezés folytán meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 300.000,- (Háromszázezer) Ft másodfokú költséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizesse meg az illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt 722.700,- (Hétszázhuszonkettőezer-hétszáz) Ft fellebbezési eljárási illetéket az államnak, az állami adóhatóság felhívására.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A peres felek 2004. december 3-án vállalkozási szerződést kötöttek a Budapest, ... hrsz. alatt létesítendő ...- épület falazási és vakolási munkáinak elvégzésére. A vállalkozási díjat a felek 68.000.000,- Ft + áfa összegű átalányárban határozták meg, a teljesítés határidejét 2005. április 30-ban jelölték meg. A teljesítési határidő elmulasztásának az esete a felperes késedelmi kötbér fizetését vállalta. A felperes mint vállalkozó jogosult volt a teljesítés folyamán az alperes által kiadott teljesítési igazolás alapján részszámlák benyújtására. A végszámla a szerződéses

kötelezettség teljeskörű teljesítését követően volt kibocsátható. Az alperes a számlákból 5 %-ot jóteljesítési, további 5 %-ot szavatossági garanciaként tarthatott vissza. Ezen túlmenően a felek jogait és kötelezettségeit a szerződés részletesen szabályozta.

A felperes a 2005. január 12. napján kiállított számlájával - a jóteljesítési garancia összegét beszámítva - 5.328.491,- Ft; a 2005. február 3-án kiállított számlájával a falazási munkák ellenében, a visszatartás összegét is figyelembe véve, 6.703.427,- Ft; a 2005. március 18-i számlájával - ugyancsak a jóteljesítési garancia visszatartott összegét figyelembe véve - 10.401.008,- Ft vállalkozási díj kifizetését kérte az alperestől.

A felperes 2005. május 4-én végelszámolás módosítást hajtott végre közös egyeztetésre hivatkozva, amelyben az általa elvégzett összes munka értékét áfa-val együtt 37.660.386,- Ft-ban határozott meg, ebből 12.031.915,- Ft került a számlák alapján kifizetésre, és a maradvány összegét 25.628.471,- Ft-ban jelölte meg.

A peres felek közösen 2005. május 13-án végszámla teljesítésigazolási jegyzőkönyvet vettek fel, amelyben rögzítették, hogy a felek közös megegyezés alapján végzik el a szerződés végelszámolását. Ebben rögzítették, hogy a felperes által el nem végzett munka értéke 46.071.672,- Ft a szerződés szerinti és a pótmunkák 73.219.000,- Ft meghatározott értékéhez képest. A teljesítésigazolási jegyzőkönyv azt igazolta, hogy a felperes szolgáltatásának értéke 26.747.328,- Ft volt, amiből eddig az időpontig részszámláival elszámoltak 17.946.338,- Ft-ot. A jegyzőkönyv tartalmazta, hogy az alperes harmadik személy közreműködésével végeztetett el a felperest terhelő munkát, amelynek értéke 4.328.022,- Ft. A felperes így állíthatta ki az 5.591.210,- Ft összegű végszámláját, amiből a garanciális visszatartás összege 447.297,- Ft. A jegyzőkönyv szerint az alperes elszámolta az általa nyújtott szolgáltatás szerinti követelését, összesen 501.512,- Ft-ban. A felperes a jegyzőkönyvben úgy nyilatkozott, hogy az alperesnek átvételre felajánlotta az elkészített munkáját, egyben kijelentette, hogy a végszámlában szereplő összegen túl semmilyen egyéb követelése nincs. Az alperes e nyilatkozat alapján és ennek figyelembevételével vette át a felperes által felajánlott munkát.

A felperes az elsőfokú bírósághoz 2006. július 5. napján benyújtott keresetlevelében az alperest 12.045.316,- Ft bruttó vállalkozási díj, és annak 2005. augusztus 5-től a Ptk. 302. § b) pontja szerinti késedelmi kamat megfizetésére kérte kötelezni figyelemmel arra, hogy a 2005. május 4-én készült egyeztetés szerint az alperesnek vele szemben nettó 9.636.253,- Ft tartozása áll fenn. Hivatkozott arra, hogy számlát erre az összegre azért nem tudott kiállítani, mert az alperes elmulasztotta az ehhez szükséges teljesítésigazolást kiadni. Másodlagosan a Ptk. 361. §-a alapján kérte az alperest jogalap nélküli gazdagodás címén fizetésre kötelezni.

Állítása szerint az alperes a vállalkozási díj megfizetésével folyamatosan késedelembe esett, ezért kényszerhelyzetben volt az alperes szerződésszegése miatt, amikor a 2005. május 13-i teljesítésigazolási jegyzőkönyvben foglalt nyilatkozatot aláírta. A per tárgyalása során előadta továbbá, hogy olyan megoldhatatlannak tűnő helyzetbe került, hogy kénytelen volt aláírni a 2005. május 13-án készült jegyzőkönyvet, mert ennek hiányában az alperes még a

jegyzőkönyvben foglalt összeget sem fizette volna ki, amivel a működését ellehetetlenítette volna. Állította továbbá, hogy az alperes abban a hitben tartotta őt, hogy az ezt megelőző építkezés vonatkozásában majd elszámolnak egymással, és az itt ki nem fizetett vállalkozási díjat majd megfizeti az alperes. A felperes állítása szerint ezért megtévesztette őt az alperes, ezen túl az alperes által előidézett kényszerhelyzetben is volt. A 2007. január 19-én előterjesztett nyilatkozatával kívánta ezért, annak tartalma szerint, megtámadási jogát gyakorolni a 2005. május 13-i írásba foglalt jognyilatkozatával kapcsolatban.

Az alperes az ellenkérelmében a felperes keresetének az elutasítását kérte. Állította, hogy a felek közötti vállalkozási szerződés kölcsönös teljesítéssel megszűnt, mert az alperes valamennyi számlában, így a végszámlában meghatározott vállalkozási díjat megfizette a felperesnek. Hivatkozott továbbá arra, hogy 2005. május 13-án a felek véglegesen elszámoltak egymással a szerződéssel kapcsolatban. A felperes ennek alapján állíthatta ki a végszámláját, amit ki is fizetett. Vitatta, hogy a felperes kényszerhelyzetben lett volna, amikor május 13-án elszámoltak egymással; állította, hogy a felperes késedelme miatt kényszerült harmadik személy bevonására és a felperes által el nem végzett munka mással való elvégeztetésére. Vitatta, hogy megtévesztette volna bármikor is a május 13-i végszámlálásnál a felperest, mivel a felperes mindvégig megegyezésre törekedett. Utalt arra is, hogy a megtámadási jog gyakorlására nyitva álló határidő 2005. május 13-tól a megtámadási nyilatkozat előterjesztésének napjáig, azaz 2007. január 17-ig, letelt.

A Fővárosi Bíróság a 2007. április 20-án kelt 9.G.41.113/2006/9. számú ítéletében a felperes keresetét elutasította, és kötelezte, hogy az alperesnek 15 napon belül fizessen meg 673.000,- Ft perköltséget. Kötelezte továbbá a felperest, hogy az államnak külön felhívásra fizessen meg 722.700,- Ft eljárási illetéket.

A felek előadása és a per irataihoz csatolt okiratokban meghatározott tények alapján azt állapította meg, hogy a 2004. december 3-án létrejött, a Ptk. 402. §-ában nevesített szerződés a felek között a 2005. május 13-i végszámla teljesítésigazolási jegyzőkönyvbe foglalt nyilatkozatoknak megfelelően úgy szűnt meg, hogy a felperes kiállított számlájával meghatározott pénztartozását az alperes teljesítette, további pénzbeli szolgáltatás teljesítésére nem köteles. Az alperes védekezése alapjául felhozott tény alapján a felperes azon bizonyítási eszközök megjelölésére volt köteles, amelyek szerinti bizonyítékokból megállapítható lett volna, hogy az alperes állításával ellentétben a 2005. május 13-i jognyilatkozatuk folytán a szerződés mégsem kölcsönös teljesítéssel szűnt meg.

A felperes 2005. május 13-i nyilatkozata azt tanúsította, hogy az alperes díjfizetését maga is elfogadta, további díj kifizetését nem igényelte, mivel így állította ki a 2005. május 13-i végszámláját.

A felperes 2007. január 19-én - Ptk. 235. § (1) és (2) bekezdésében szabályozott - megtámadási nyilatkozatot terjesztett elő, ezzel kapcsolatban az elsőfokú bíróság azt állapította meg, hogy a Ptk. 236. § (1) bekezdésében írt megtámadási határidő a

nyilatkozat kiadásának napjáig eltelt. Ezen túl a végszámla szerinti pénzbeli szolgáltatás átvételekor a felperes a perben bizonyítottan olyan nyilatkozatot nem intézett a másik félhez, amivel a perben állítani kívánt szerződésszegésből származó szerződéses jogait kívánta volna fenntartani. A végszámlából adódóan esedékes díj átvételekor a kifizetés hatályossá válásával a perben bizonyítottan a felperes kifogást a másik féllel nem közölt. Mivel a per tárgyalásán a felperes csak olyan bizonyítási eszközt, így csak tanúvallomásokat jelölt meg, amivel az ún. kényszerhelyzet valóságát kívánta igazolni, ezért az elsőfokú bíróság azt tényként nem állapíthatta meg, hogy a felperes az egyébként a határidő elteltével közölni kívánt megtámadási nyilatkozatával a 2005. május 13-i jognyilatkozatát érvénytelenítette volna a kiadásának napjára visszamenőleg. A felperes által megjelölt érvénytelenségi ok nem önmagában a fél kényszerhelyzetét kívánta volna meg, hanem azt, hogy bármilyen akarathibához vezető kényszer vagy jogellenes fenyegetésből származzon.

A másodlagosan előterjesztett jogalap nélküli gazdagodással összefüggésben az elsőfokú bíróság azt állapította meg, hogy a jogalap nélküli gazdagodás olyan egyéb, kötelemfakasztó tény lehet, ami más szerződéses jogviszony hiányában nem tenne esedékessé kötelezettség teljesítését. A felek között vállalkozási szerződés megkötésével jött létre olyan szerződéses jogviszony, ami az egyéb kötelelemre alapított polgári jogi szabályok alkalmazását kizárja, így a felperes érvényesített jogát a szerződéssel létrehozott kötelelem szabályait alapul véve kellett megítélnie.

Az elsőfokú bíróság a tanúk kihallgatására tett indítvány teljesítését a felperes perben érvényesíthető jogát elbírálvá mellőzte, és a felperes keresetét mindkét jogcímen elutasította.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben kérte elsődlegesen az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását, ennek érdekében az elsőfokú eljárás során indítványozott tanúk meghallgatására tett bizonyítási indítványának a teljesítését és az alperes perköltségben történő marasztalását; másodlagosan, a bizonyítás nagy terjedelmére tekintettel, az elsőfokú bíróság ítéletének a hatályon kívül helyezését, és az elsőfokú bíróság újabb eljárásra és újabb határozat hozatalára történő utasítását.

Arra hivatkozott, hogy 2005. augusztus 2-án jogi képviselője felszólította az alperest, hogy a 9.636.253,- Ft értékű elvégzett munkájának elvégzésére vonatkozó, a 2005. május 4-én készített összesítőben szereplő, teljesítésigazolást adja ki annak érdekében, hogy a felperes a számlát kiállíthassa. Álláspontja szerint ebből a felszólításból kitűnik, hogy a felperesi követelés a 2005. május 13-án készült végelszámoláson felüli összeg, így az ügyvédi felszólításból az alperes számára is egyértelmű lehetett, hogy a felperesnek a 2005. május 13-án tett jognyilatkozata ellenére további követelése van az alperessel szemben.

A 2005. május 13-i jognyilatkozat megtámadásával kapcsolatban előadta, hogy a 2005. augusztus 2-i felszólítás, annak tartalma szerint, megfelel a jognyilatkozat azon része megtámadásának, amely szerint további követelése a felperesnek az

alperessel szemben nincs, és ezt a tényt, azaz a jognyilatkozat érvénytelenségét, a felperes által felajánlott tanúmeghallgatásokkal is bizonyította volna.

Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását és a felperes másodfokú perköltségben történő marasztalását kérte.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a felperes a 2005. május 13-án kelt nyilatkozatát határidőben nem támadta meg, így a keresete alaptalan. A felperes által hivatkozott ügyvédi levél nem tartalmazza a Ptk. 236. § (1) bekezdésében foglaltakat, ezért a felperes a 2005. május 13-án tett nyilatkozatát határidőben nem támadta meg. Ezen túlmenően előadta, hogy a Ptk. 236. § (1) bekezdésének második fordulata a haladéktalan bírói érvényesítést írja elő, amely intézkedés jelen esetben a felperes részéről szintén nem történt meg.

A felperes az általa indítványozott tanúbizonyítással megtámadási nyilatkozatának határidőben történő közlését nem tudta volna bizonyítani, így bizonyítási indítványának elutasítása jogszerű és indokolt volt.

A felperes fellebbezése nem alapos.

Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg a tényállást és a jogszabályok helytálló értelmezése alapján, megalapozottan utasította el a felperes keresetét.

A felperes a fellebbezésében olyan tényt vagy körülményt nem jelölt meg, amely az elsőfokú bíróság ítéletének a megváltoztatására alkalmas lenne.

A jogorvoslati kérelem kapcsán a másodfokú bíróság rámutat az alábbiakra.

Az alperes jogi képviselőjének a 2005. augusztus 2-án kelt felszólító levele nem alkalmas annak bizonyítására, hogy 2005. május 13-án, a felek által közösen rögzített végelszámolásban meghatározott összegen felül a felperesnek további megalapozott követelése lenne, figyelemmel arra a tényre is, hogy az általa, a levélben hivatkozott 2005. május 4-én készített összesítő, amelyben a keresetben is érvényesített összeg szerepelt, nem egy egyeztetési eljárás során készült, hanem az abban foglaltakat a felperes egyoldalúan rögzítette.

A 2005. május 2-án kelt fizetésre vonatkozó felszólítás nem tartalmazza a 2005. május 13-i jognyilatkozat megtámadását, ezért a felperes részéről 2007. január 19-én előterjesztett megtámadási nyilatkozat megtételére a Ptk. 236. § (2) bekezdésében meghatározott határidőn túl került sor, ahogy azt az elsőfokú bíróság az ítélete indokolásában helyesen állapította meg.

Megalapozottan utasította el az elsőfokú bíróság a felperes által előterjesztett tanú meghallgatására vonatkozó bizonyítási indítványt is, mert az érdemi döntésre annak nem lett volna kihatása.

A fentiekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 254. § (3) bekezdése alapján - annak helyes indokaira tekintettel - helybenhagyta.

A felperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a másodfokú bíróság a Pp. 239. §-a alapján alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte az alperes javára ügyvédi munkadíj megfizetésére. Az ügyvédi munkadíj mértékét a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja alapján mérlegeléssel állapította meg azzal, hogy az összeg az általános forgalmi adót is tartalmazza.

A felperes fellebbezésének eredménytelenségére tekintettel a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján köteles az illetékfeljegyzési jogára tekintettel le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket megfizetni az államnak külön felhívásra.

Budapest, 2007. év november hó 9. napján

álinkásné dr. Mika Ágnes sk.
a tanács elnöke

. Kurucz Zsuzsánna sk.
előadó bíró

Dr. Tibold Ágnes sk.
bíró

A kiadmány hitelül:

Bírósági tisztviselő